

ASAB KASALLIKLARINING PAYDO BO'LISHI

*Radjabova Gulnora Islamovna**Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi*

Annotatsiya : Asab kasalliklar - bu sizning asab tizimingiz (miya, orqa miya va nervlar) qanday ishlashiga qaratilgan sharoitlar. Masalan, Altsgeymer kasalligi, ko'p skleroz va meningit kabi yuzlab nevrologik kasalliklar mavjud. Ular sizning harakatingizga, fikrlashingizga va his qilishingizga ta'sir qiluvchi alomatlarga olib keladi. Davolash usullari turiga qarab farqlanadi..

Abstract: Neurological disorders are conditions that target how your nervous system (brain, spinal cord and nerves) functions. There are hundreds of neurological disorders like Alzheimer's disease, multiple sclerosis and meningitis, for example. They cause symptoms that affect how you move, think and feel. Treatment options vary based on the type.

Аннотация: Неврологические расстройства — это состояния, которые влияют на работу нервной системы (головного мозга, спинного мозга и нервов). Существуют сотни неврологических расстройств, например, болезнь Альцгеймера, рассеянный склероз и менингит. Они вызывают симптомы, которые влияют на то, как вы двигаетесь, думаете и чувствуете. Варианты лечения различаются в зависимости от типа.

Kirish. Nevrologik kasalliklar - bu asab tizimingiz qanday ishlashiga ta'sir qiladigan holatlar. Bu sizning markaziy asab tizimi va periferik asab tizimini o'z ichiga oladi. Sizning markaziy asab tizimingizga miya va orqa miya kiradi. Sizning periferik asab tizimingiz orqa miyadan ajralib chiqadigan barcha nervlarni o'z ichiga oladi. U yana sizning quyidagilarga bo'linadi:

Somatik asab tizimi: Bu sizning ixtiyoriy harakatlaringizga rahbarlik qiladi.

Avtonom nerv sistemasi: Bu ular haqida o'ylamasdan bajaradigan faoliyatingizni (ixtiyorsiz harakatlar) tartibga soladi.

Asosiy qism. Sizning asab tizimingiz siz qilayotgan hamma narsani tartibga soladi. Bu nafas olish, yutish, uxlash va harakatlanishga yordam beradi. Bu yurak urishini va tanangizni qarishini ta'minlaydi. Ovqat hazm qilish kabi jarayonlarga yordam beradi. Shuningdek, u sizning his-tuyg'ularingizni muvofiqlashtiradi va gapirish, o'rganish va eslab qolishingizga yordam beradi. Bu sizning asab tizimingiz bajaradigan ko'p narsalardan faqat bir nechitasi.

Nevrologik kasalliklar og'riq, chalkashlik, kayfiyat o'zgarishi va / yoki muvofiqlashtirish qiyinchiliklari kabi jismoniy, kognitiv, hissiy va xulq-atvor belgilarini keltirib chiqaradi. Semptomlarni boshqarishga yordam beradigan davolash

usullari mavjud.

Nevrologik kasalliklarning turlari. Yuzlab nevrologik kasalliklar mavjud. Ular bir nechta toifalarga bo'linadi:

- Neyrodegenerativ sharoitlar: Altsgeymer kasalligi, ko'p skleroz, Parkinson kasalligi.

- Nerv-mushak kasalliklari: mushak distrofiyasi, amyotrofik lateral skleroz.

- Miya kasalliklari: epilepsiya, migren va bosh og'rig'i kasalliklari, insult, travmatik miya shikastlanishi.

- Orqa miya kasalliklari: orqa miya, orqa miya shikastlanishi, orqa miya mushaklarining atrofiyasi.

- Periferik asab kasalliklari: periferik neyropatiya, karpal tunnel sindromi, Bell falaji.

Nevrologik kasalliklarni bir nechta toifalarga bo'lish mumkin, chunki ular qanday alomatlariga olib keladi. Tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayder nevrologik tekshiruv va testdan so'ng nevrologik kasallik tashxisini qo'yadi. Imtihon davomida provayderingiz asab tizimingiz qanday ishlashini baholaydi.

Sizning provayderingiz to'g'ri tashxis qo'yishi va ehtiyojlaringizga mos keladigan davolanishni taklif qilishi uchun simptomlaringiz sababini aniqlash uchun qo'shimcha tekshiruvlar talab qilinishi mumkin. Ushbu testlar quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:

- Qon testlari.
- EEG (elektroensefalogramma).
- EMG (elektromiyografiya).
- Ko'rish testlari (MRI yoki KT).
- Nerv o'tkazuvchanligini o'rganish.
- Orqa miya urishi (lomber ponksiyon).
- Uyquni o'rganish.

Nevrologik kasalliklar qanday davolanadi?

Nevrologik kasalliklarni davolash quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:

- Dori-darmonlar.
- Yordamchi qurilmalardan foydalanish.
- Jismoniy terapiya yoki kasbiy terapiya.
- Nutq terapiyasi.
- Jarrohlik.
- Klinik sinovlarda ishtirok etish (odamlar ustida o'tkazilgan testlar).

Davolash usullari juda xilma-xildir. Tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderingiz sizga o'ziga xos alomatlarinigizni boshqarishda yordam beradi, chunki davolanish

hamma uchun mos keladigan yondashuv emas. Davolanishni boshlashdan oldin, provayderingiz xavf va nojo'ya ta'sirlarni tushuntirib beradi, shunda siz sog'lig'ingiz haqida xabardor qaror qabul qilishingiz mumkin. Nevrologik holat bilan yashash stressli bo'lishi mumkin. Ba'zida alomatlar oldindan aytib bo'lmaydi va bu sizni o'zingiz qiziqtirgan odamlar bilan zavqlanadigan narsalarda ishtirok etishingizga xalaqit berishi mumkin. Bu sizning ruhiy salomatligingizga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ko'p odamlar jismoniy alomatlardan tashqari, o'zlarining hissiy farovonligini yaxshiroq boshqarish yo'llarini topish uchun ruhiy salomatlik bo'yicha mutaxassis bilan suhbatlashishdan taskin topadilar.

Xulosa. Nevrologik kasallik tashxisini olish qo'rqitishi mumkin. Sizning asab tizimingiz tanangizning barcha funktsiyalarini, jumladan fikrlaringizni, xotiralaringizni, his-tuyg'ularingizni va his-tuyg'ularingizni tartibga soladi. Har bir nevrologik kasallikning o'z yo'li bor - bu sizning hayotingizga minimal ta'sir ko'rsatishi yoki simptomlarni engillashtirish va asoratlarni oldini olish uchun 24/7 boshqaruvni talab qilishi mumkin.

Qanday vaziyatga duch kelmasligingizdan qat'iy nazar, siz yolg'iz o'zingiz duch kelmasligingiz kerak. Sizning parvarishlash guruhingiz nevrologik holat tanangizga qanday ta'sir qilishini va sog'lig'ingizni yaxshi saqlash uchun nima qilishingiz mumkinligini tushunishga yordam beradi..

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Child Neurology Foundation (U.S.). What is a Neurologic Disorder (<https://www.childneurologyfoundation.org/what-is-a-neurologic-disorder/>)? Last updated 9/12/2022. Accessed 6/19/2024.
2. National Library of Medicine (U.S.). Neurologic Diseases (<https://medlineplus.gov/neurologicdiseases.html>). Last updated 3/27/2023. Accessed 6/19/2024.
3. World Health Organization. Mental health: neurological disorders (<https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/mental-health-neurological-disorders>). Last updated 5/3/2016. Accessed 6/19/2024.